

На вниманието на г-жа Боряна Тасева –
главен експерт в отдел „Организация и контрол”,
дирекция „Образование”

ОТНОСНО: Становище по Доклад с рег. № СОА26-ВК66-580/23.01.2026 г. за изменение и допълнение на Наредбата за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столична община.

УВАЖАЕМА Г-ЖО ТАСЕВА,

Във връзка с публикуваният Проект за Наредба за изменение и допълнение на Наредба за прием на деца в общинските самостоятелни детски ясли, детски градини и в подготвителните групи в общинските училища на територията на Столичната община предоставям следното:

1. Относно изменението на чл. 17, ал. 1 от Наредбата, точка 3 *“при отсъствие повече от 15 дни от учебното време в една учебна година – за деца, посещаващи подготвителните групи в общинските детски градини/училища.”* - не става ясно при какъв вид отсъствия детето може да бъде отписано. Не става ясно дали тези отсъствия са извинени (по домашни причини, които съгласно действащата нормативна уредба са 15 календарни дни за една учебна година; по медицински причини) или неизвинени отсъствия. Не става ясно дали касае поредни дни или общо за цялата учебна година.

Моля да се прецени текста, с оглед на факта, че приет в този му вид, дава предпоставка за своеволия за всяка от засегнатите страни.

2. Относно изменението в чл. 18, Общ критерий 1 от Наредбата:

Съгласно Докладът, съпътстващ Проекта за изменение на Наредбата,

“3. Изравняването на тежестта на постоянния и настоящия адрес на родителите и на детето цели в по-висока степен да бъде дадена възможност и шанс за равнопоставеност при приема на децата, както на собствениците на жилищни имоти на територията на Столичната община, (основно заявяващи постоянен адрес), така и на живеещите в жилища под наем и недългосрочно пребиваващите в Столицата и разполагащи само с настоящ адрес в рамките на общината.”.

“Равнопоставеност” при приема на децата би била налична, при хипотезата, че в Наредбата за прием на деца в детски ясли и градини на територията на Столична община е близостта на СДЯ, ДГ с яслени групи или ДГ по постоянен/настоящ адрес на родителя/детето в района на обхват (райониране на СДЯ и ДГ на принципът на райониране за първи клас).

Бихме могли да коментираме изравняване на тежестта на постоянен и настоящ адрес на родителя/детето, при наличие на достатъчен брой места, както за яслените групи, така и за градинските, особено за задължителните предучилищни групи (от 2ра до 4та). Към настоящият момент, на територията на Столична община остават неприети в общинските ясли и градини 10 000 и повече деца за учебна година. В последните 8 години, над които имам наблюдения, цифрата не се променя, звучи като

константа, независимо, че се строят нови детски градини и се разширяват съществуващи такива (разбира се, за сметка на дворовете, на прахоляка от строежите, шумовете от машините и невъзможността децата да имат нормална среда в яслите и градините по време на разширенията). Важно е да не забравяме, че успоредно със строежите на детски градини, разрешителните за строежи на жилищни сгради, в райони с пълна липса на социална инфраструктура, не спират.

Моля за предоставяне на мотиви за налагането на подобна промяна, при хроничната липса на достатъчно места (за близо 50% от децата) и липсата на уточняване на други критерии, които биха гарантирали "равнопоставеност" за децата, така че да не се налага родителят да променя настоящия си адрес, само и само, за да бъде прието детето му на другия край на града, и ежедневно да пътува с часове, за да посещава ясла или градина.

3. Относно **т.нар. "уседналост" по постоянен/настоящ адрес от Наредбата** (чл. 18):

До настоящият момент в Наредбата беше изрично посочено, че промяна на постоянен/настоящ адрес в рамките на Столична община не влияе на уседналостта на лицето (родител или дете), с оглед на факта, че всеки от нас е в правото си да смени жилище, квартал и т.н. В настоящият проект е посочено "*който не е променян към датата на класиране*":

- *през последните над 3 години - 8 т.*
- *през последните от 1 до 3 години - 5 т.*
- *през последната 1 година - 3".*

Така посочено в проектът, означава ли, че след приемане (евентуално) на Наредбата, вече уседналостта по адрес няма да се натрупва при промяна на адресната регистрация на лицето (родител или дете) в рамките на Столична община?

4. Относно **"2. Раздел III, чл. 18, т. 5 от общите критерии „Дете, което посещава/е посещавало общинска самостоятелна детска ясла или частна детска ясла, регистрирана в СРЗИ на територията на Столичната община най-малко 6 месеца от последните 12 месеца към датата на класиране - 1 т.“ се отменя, считано от датата на обявяване на свободните места за прием за учебната 2027/2028 година.”** посочено в Преходните и заключителни разпоредби на проекта за изменение и допълнение на Наредбата.

На територията на Столична община се разграничават 3 /три/ вида общински детски заведения:

- Самостоятелни детски ясли /СДЯ/, в които се полагат грижи за деца на възраст от 10 месеца до 3 години;
- Детски градини /ДГ/, в които се полагат грижи за деца на възраст от 3 до 7 години;
- Детски градини с яслени групи /ДГ с яслени групи/, в които се полагат грижи за деца на възраст от 10 месеца до 7 години.

Посочената промяна касае само и единствено СДЯ, които към настоящия момент дават предимство на деца, които са приети в СДЯ, кандидатстват отново за ДГ (тъй като или семейството им живее в район, в който почти няма ДГ с яслени групи, или местата не са стигнали) и са вече адаптирани с изискванията и режимът в общинските детски заведения. Ясно ми е, че има лицензирани от СРЗИ ясли, които също дават точка, но това е решение на Столична община и не е пряко обвързано с общинските детски заведения, за които Столична община отговаря.

Децата, приети и посещаващи ДГ с яслени групи, от друга страна, продължават автоматично от яслена група в 1ва градинска, без отново да кандидатстват. При отпадане на въпросната точка от СДЯ, децата, които са приети и посещават този вид детско заведение на територията на Столична община, децата са ошетени, за сметка на децата, които са приети в ДГ с яслени групи и продължават автоматично в 1ва градинска група.

В тази връзка, при евентуално приемане на подобна промяна, следва кумулативно да се приеме промяна, която гарантира “равнопоставеност”:

- на децата, приети и посещаващи СДЯ да бъде гарантирано място за 1ва група в прилежаща ДГ, както е за децата, приети посещаващи ДГ с яслени групи;

- кандидатстване за всички деца, които следва да са първа група на равни начала (без допълнителни точки), независимо от вида на общинското детско заведение, в което са приети и посещават.

Моля за предоставяне на мотиви за налагането на подобна промяна, включително предоставяне на информация в числото изражение, колко деца от СДЯ ще трябва да кандидатстват без равнопоставеност на връстниците си в ДГ с яслени групи, и с какво това ще коригира хроничният недостиг на места в Столична община.

Промяната на Наредбата за прием в подобен обем на предстоящи промени на критериите и липса на детайли и конкретност 2 /два/ месеца преди стартирането на кампания за кандидатстване за учебната 2026/2027 г. е притеснителен знак за всички родители, защото за пореден път няма предвидимост, средносрочен и дългосрочен план, обосновка на мотивите и реални резултати, които биха били видими в някакъв обозрим момент.

Хроничният недостиг на места за децата в яслите и градините не се коригира с промяна на няколко критерии и противопоставяне на една група родите срещу друга.

С уважение: Катерина Колова

гр. София, 23.02.2025 г.